

Laat de kringloop-landbouw rondrekenen

De kringlooplandbouw – hoe abstract die term ook zijn mag – biedt een lonkend perspectief voor een duurzame voedselproductie en een versterking van het platteland in ecologische, sociale en economische zin. Maar we zijn er nog niet, dus hoe komen we daar? En meer specifiek: wat kan de bank doen om de kringlooplandbouw te stimuleren en ondersteunen?

Bij de Rabobank begeleiden we klanten in de transitie door te kijken hoe we het bedrijfsplan rond kunnen laten rekenen. Allereerst is het van belang om te weten welke kringloopprestatie de klant levert. Daartoe hebben we voor de melkveehouderij (de grootste grondgebruiker van ons land) samen met FrieslandCampina en het Wereld Natuur Fonds de Biodiversiteitsmonitor melkveehouderij ontwikkeld. Hiermee wordt er in Drenthe een proef gedaan, waarbij de klant rentekorting krijgt als hij scoort bij het beste kwart van de Nederlandse melkveehouders. Ook de melkprijs wordt verhoogd en de provincie subsidieert de topprestatie. De rentekorting wordt straks ook toegepast in de akkerbouw. Daarnaast wordt de Open Bodem Index ontwikkeld die de bodemkwaliteit meet.

Met behulp van die meetsystemen kunnen we zowel ons kredietrisico inschatten als de klant adviseren wat hij het beste kan doen om zijn prestatie verder te vergroten. En de scores bepalen of een klant krediet krijgt en wat ervoor betaald moet worden. Zo ontvangen koplopers in de melkveehouderij binnenkort in heel Nederland bij de Rabobank korting, terwijl klanten die niet aan de minimumnormen voldoen nu al geen krediet krijgen. Bij gebleken succes wordt deze rentekorting gekopieerd in het hele midden- en kleinbedrijf (mkb).

Los van deze bottom-upbenadering krijgen gecertificeerde kringlooplandbouwers, samen met de Europese Investeringsbank, rentekorting op financiering. Zo ontstaat er een financiële prikkel, maar ook de erkenning speelt een stimulerende rol. De afgelopen vijf jaar zijn er zo al duizenden mkb'ers in duurzame transitie voor meer dan een miljard euro aan leningen met rentekorting gefinancierd.

BAS RUTER

*Directeur Duurzaamheid
bij de Rabobank*

Om ook de opbrengstkant te stimuleren werken we, in het Deltaplan Biodiversiteitsherstel, in een brede coalitie van boer tot consument aan nieuwe grootschalige verdienmodellen op basis van een betere prijs. Want de markt biedt uiteindelijk de allerbeste borging van de transitie naar kringlooplandbouw.

Voor een succesvolle transitie moeten we samen nog wel een laatste wezenlijk systeemprobleem oplossen: de extreem hoge grondprijs. Dit belemmert de kringlooplandbouw, omdat er een hoge opbrengst per hectare nodig is om die prijs op te kunnen brengen. En het belemmert ook een extensievere productie rond natuurgebieden die

het stikstofprobleem helpt oplossen. Bij dit probleem is een rol voor de overheid en voor de bank weggelegd – dus ook een kans voor samenwerking!

Laat de overheid duidelijk aangeven wanneer welke generieke publieke doelen voor stikstofuitstoot, waterbeheer en klimaatbescherming bereikt moeten zijn. En laat de provincie per gebied vertalen wat dat betekent voor de ruimtelijke ordening. Met vergoeding voor de waardedaling van grond met productiebeperkingen. Dat laatste vergt afstemming met de streek en kost dus tijd. De bank kan de helpende hand bieden. Allereerst door partijen te verbinden in ons fijnmazige netwerk, hen te stimuleren om samen een nieuwe duurzame toekomstige inrichting te ontwerpen en die vervolgens ook te financieren. En daarnaast door klanten die deze ontwikkeling niet willen afwachten en elders een nieuwe toekomst willen opbouwen, direct uit te laten kopen middels een publiek-privaat fonds. Wij hebben daartoe de Rijksoverheid een concept aangeboden voor een Herallocatiefonds.

De transitie naar kringlooplandbouw is geen eenvoudige opgave – maar er is geen Plan B voor een vitaal Nederlands platteland. Dus laten we alles op alles zetten om die transitie voor onze boeren rond te laten rekenen. Met rentekorting voor koplopers, brede coalities aangaande eerlijke prijzen voor kringlooplandbouwproducten, en een vernieuwende aanpak voor duurzame herinrichting van het platteland. Want je kunt niet groen doen als je rood staat!